

Ing. Miroslav KALOUSEK
ministr financí

V Praze dne 10. června 2011

Městský soud v Praze
Spálená 2
Praha 2

Žalobce: Česká republika – ministerstvo financí ČR. se sídlem Praha 1, Letenská 15

Žalovaný: Odborové sdružení železničářů, IČ 00225479, se sídlem Praha 9, Na Břehu
579/3

Návrh na vydání předběžného opatření ve věci
vyhlášené stávky

dvojmo

doklad o složení jistiny ve výši 10.000,- Kč

přílohy dle textu

I.

Žalobce je organizační složkou státu v jejíž kompetenci je ve smyslu ust. § 4 zákona č. 2/1969 Sb. mimo jiné státní správa v oblasti státního rozpočtu a daní.

Žalovaný je občanským sdružením, odborovou organizací zaměstnanců.

II.

Žalovaný vyhlásil v pátek dne 10. června 2011 protestní stávku, jejímž účelem má být protest proti připravované důchodové a daňové reformě, a to na pondělí dne 13. června 2011, tzn., že mezi dnem vyhlášení stávky a jejím konáním není ani jeden celý pracovní den.

Žalobce se domnívá, že vyhlášená stávka je nezákonná a jako jediný možný prostředek obrany, jež mu zákon dává, je obrátit se na soud s návrhem na vydání předběžného opatření, jímž bude žalobci uloženo, aby se zdržel další organizace stávky.

Věcná příslušnost Městského soudu v Praze je dána ustanovením § 9 odst. 2) písm. e) o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 74 odst.3) o.s.ř.

Aktivní legitimace žalobce je dána kompetencí příslušné organizační složky, neboť stávka směřuje proti jím navrhovaným legislativním změnám a má dopad do sféry jím řízené, tj. zejména do státního rozpočtu a výběru daní.

Žalobce v tomto podání navíc chrání i zájmy dalších subjektů, k ochraně jejichž zájmů je nadán již z postavení České republiky samotné.

Žalobce podává návrh na nařízení předběžného opatření, neboť se domnívá, že je třeba zatímne upravit poměry mezi účastníky, a to do doby, než bude najisto postaveno, zda vyhlášená stávka je v souladu se zákonem či nikoliv.

III.

Žalovaný vyhlásil jako Odborové sdružení železničářů stávku, jejímž účelem má být projev odporu proti zásadním navrhovaným reformám daňového a důchodového systému.

Žalobce se domnívá, že vyhlášená stávka v rozsahu, v němž byla vyhlášena, tj. omezení veřejné dopravy, zasahuje do práv osob na stávce nezúčastněných nad míru nezbytnou pro realizaci práva na stávku, čímž jsou kvalifikovaně a podstatně ohrožena práva ostatních osob, a je proto nezákonná.

Neboť stávka je svolána již na pondělí 13. června 2011, nelze očekávat, že by do tohoto data mohlo být rozhodnuto o legitimnosti stávky. Za situace, kdy by o nezákonnosti stávky bylo rozhodnuto až po té, kdy stávka proběhne, by již takovéto rozhodnutí ztratilo svůj význam (snad s výjimkou judikaturního), neboť by již k značným hospodářským škodám a zásahům do oprávněných zájmů nestávkujících subjektů došlo, přičemž tyto škody by již dodatečně odvrátit ani nehradit nešlo. Vzhledem k tomu nezbývá žalobci než se obrátit na soud s návrhem na zatimní úpravu vzájemných vztahů.

IV.

Žalobce uznává právo na stávku, tak jak je zakotveno v

- ustanovení článku 27 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené usnesením předsednictva České národní rady pod č. 2/1993 Sb. jako součást ústavního pořádku (dále jen "Listiny"), podle kterého právo na stávku je zaručeno za podmínek stanovených zákonem,
- Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, zveřejněný vyhláškou Ministerstva zahraničních věcí č. 120/1976 Sb., podle jehož článku 8 odst. 1 písm. d) státy smluvní strany Paktu se zavazují zajistit právo na stávku za předpokladu, že je vykonáváno v souladu se zákony příslušné země,
- Úmluvě o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat přijaté Mezinárodní organizací práce dne 9. 7. 1948 pod č. 87, uveřejněné sdělením Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 489/1990 Sb., a Úmluvy o provádění

zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat přijaté dne 1. 7. 1949 pod č. 98, uveřejněné sdělením Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 470/1990 Sb.

Přičemž právo na stávku je v českém právním řádu výslovně upraveno pouze při kolektivním vyjednávání. V ostatních případech, tedy i v tomto, je tak nutno otázku zákonnosti stávky posuzovat dle obecných ustanovení ústavy a mezinárodních úmluv, jež Česká republika ratifikovala a přijala je tak do svého právního řádu.

K otázkám legitimacy stávky jako prostředku prosazování sociálních zájmů se pak již vyjadřoval i Nejvyšší soud a Ústavní soud. S ohledem na to lze paušalizovat, že

Pro otázku zákonnosti stávky platí, že právo na stávku je zaručeno (článek 27 odst. 4 Listiny ve spojení s článkem 2 odst. 3 Listiny), aniž by (s výjimkou stávek v souvislosti s kolektivním vyjednáváním) bylo v souladu s ústavními principy omezeno, avšak jen tehdy, je-li prostředkem ochrany jiných hospodářských nebo sociálních zájmů zaměstnanců u jejich zaměstnavatelů. (např. rozhodnutí 21 Cdo 2655/2004).

Z výše uvedeného vyplývá, že při posouzení legitimacy stávky je relevantní zejména:

- a) její cíl, tedy, zda cíl stávky lze podřadit pod hospodářská, sociální a kulturní práva (zákonná stávka tak není stávka za ochranu individuálních zájmů) či čistě politické cíle,
- b) zda byly před vyhlášením stávky vyčerpány veškeré možnosti této předejít a najít příslušný společenský konsenzus,
- c) způsob jejího vyhlášení, tj. zda je tato vyhlášena včas, tak aby byly chráněny oprávněné zájmy třetích subjektů na stávce se neúčastnících,
- d) jak a za jakého souhlasu zaměstnanců, byla stávka s nimi projednána apod.

K jednotlivým otázkám pak uvádí žalobce následující.

A) stávka má za cíl čistě politické cíle, neboť se snaží přimět ministerstvo financí a vládu ke stažení reformy veřejných financí, tedy zejména daní a reformy důchodového systému.

Je snad již nezpochybnitelně přijímanou premisou, že v České republice musí proběhnout jak reforma daňového systému, a to zejména za účelem stabilizace veřejných financí tak i

důchodová reforma, neboť současný důchodový systém již neumožňuje financování současných penzí.

Ve svém důsledku obě navrhované reformy tak nebudou mít dopad do sociálních práv stávajících v rozsahu větším, než lze rozumně požadovat. Naopak navrhovanými úpravami dochází k srovnání práv jednotlivých skupin obyvatel a odstranění zvýhodňování jedné skupiny obyvatel před druhou.

Z výše uvedeného tedy dle žalobce jednoznačně plyne, že nejde o ochranu hospodářských, sociálních a kulturních práv, ale o výlučně politický tlak, jehož cílem je rezignace na nutná opatření v daňové a důchodové sféře.

V každém případě pak lze dovodit, že nejde otázku, jejímž cílem by byla ochrana jiných hospodářských nebo sociálních zájmů zaměstnanců u jejich zaměstnavatelů.

Nelze pak ani přehlédnout, že v programu českomoravské konfederace odborových svazů, jako organizace sdružující jednotlivé odborové svazy, je výslovně uvedeno:

ČMKOS bude ve všech oblastech své činnosti důsledně prosazovat rovné zacházení a princip rovných příležitostí a vystupovat proti projevům xenofobie, rasismu a všem formám diskriminace, zejména proti diskriminaci založené na pohlaví, věku, etnickém původu, názorech, členství v odborech či politických stranách. Staví se za důsledné potírání všech forem rasové, etnické, náboženské aj. nesnášenlivosti a z ní vyplývajícího násilí.

Vyhlášenou stávkou se však žalovaný proti jednomu ze základních principů činnosti odborové konfederace přímo staví, když prosazuje zachování zvýhodnění jedné skupiny zaměstnanců před ostatními.

B) Pokud jde o to, zda byly před vyhlášením stávky vyčerpány veškeré možnosti této předejít a najít příslušný společenský konsenzus, domnívá se žalobce, že nikoliv. Zástupci odborů již před dvěma měsíci opustili jednání tripartity a opakovaně vyhrožují stávkou, pokud nebudou bez výjimky přijaty jejich námitky. Takovéto jednání odborů nelze považovat za vyčerpání možnosti odstranit předmět sporu.

Co se týká daňové reformy je v současné době projednávána v rámci legislativního procesu v připomínkovém řízení, jehož účastníkem je i žalovaný. Je tedy ve fázi přípravy

s tím, že její účinnost je navrhovaná počínaje rokem 2013. I zde se tedy žalobci jeví stávka jako opatření neadekvátní.

C) Pokud se jedná o způsob vyhlášení stávky zastává žalobce názor, že s ohledem na skutečnost, že tato stávka byla vyhlášena v pátek dne 10. června 2011 na pondělí 13. června 2011 (tzn., že mezi dnem vyhlášení stávky a jejím konáním není ani jeden celý pracovní den) nelze takto svolanou stávku považovat za stávku svolanou včas, tedy stávku, jež chrání oprávněné zájmy subjektů na stávce nezúčastněných, tj. nejen nestávkujících zaměstnanců, ale i ostatních fyzických a právnických osob.

V této souvislosti je nutné poukázat i na to, že potřeba prozatímní úpravy vztahů mezi účastníky je dána i zájmem na ochranu osob, jež se stávky účastní, neboť pokud by byla stávka označena za nezákonnou, má to pro tyto soby dalekosáhlé důsledky zejména v pracovně právní rovině. V případě nezákonné stávky by tak mimo jiné šlo o neomluvenou absenci zaměstnance účastnického se na stávce, tedy o výpovědní důvod, byla by i právním důvodem pro náhradu škody způsobené neomluvenou absencí zaměstnancem zaměstnavateli. Tedy zaměstnanec účastnický se stávky v dobré víře, že jde o stávku zákonnou a legitimní, by mohl být sankcionován v rozsahu nepřiměřeně vyšším.

S ohledem na termín vyhlášení stávky pak nelze ani přehlédnout, že není objektivně možné stávku řádně a včas projednat se zaměstnavateli, popřípadě dalšími subjekty, jež budou stávkou dotčeny, tak aby tyto mohly co nejvíce eliminovat negativní dopady stávky. Podpůrně lze při posuzování včasnosti vyhlášení stávky použít zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, který dle ust. § 17 považuje za včasné svolanou stávku takovou, která je vyhlášena alespoň tři pracovní dny před jejím konáním.

V.

Z pohledu žalobce tak stávka zasahuje nejen do oprávněných zájmů státu, nýbrž i jeho povinností dbát o konsolidaci veřejných rozpočtů.

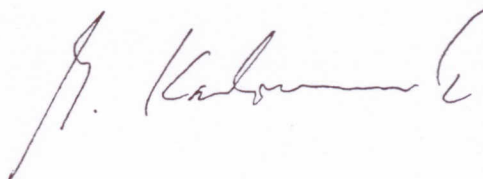
VI.

Ze všech výše uvedených důvodů se žalobce domnívá, že žalovaným vyhlášená stávka je nezákonná, neboť nejde o stávku k ochraně hospodářských a sociálních zájmů většiny společnosti, tedy stávku, jež by *nad míru přípustnou neomezovala osoby na stávce nezúčastněné, a jež by nebyla stávkou politickou.*

Žalobce se domnívá, že je zde dán zájem i na tom, aby soud dočasně upravil vztahy mezi účastníky, tak aby nedošlo k neodvratným škodám a proto navrhuje, aby soud vydal toto

předběžné opatření

Žalovanému se zakazuje organizovat a vyzývat k účasti na stávce vyhlášené žalovaným na den 13. června 2011.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "J. Kalous", followed by a stylized flourish or mark.